

ВОЛИНСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ Засн. 1929 у Луцьку при Т-ві краєзнавців і охорони пам'яток минулого. У становленні музею значну роль відіграли О. Прусевич, Я. Фітцке, С. Мацко, о. **Анатолій (Дублянський)**. 1938 у 4-х відділах — природи, доістор. минулого, мистецтва, етнографії — нараховувалось 9 тис. експонатів. 1940 на його базі створ. Волин. обл. держ. істор.-краєзнавчий музей. Під час 2-ї світової війни музейні фонди було пограбовано. Роботу музею відновлено 1944. У 1958–84 розміщувався у приміщенні на вул. Ф. Шопена, № 7. Від 1985 — у будинку на вул. Ф. Шопена, № 20 (пам'ятка архітектури 20–30-х рр. 20 ст.). Музей має філію — Літ.-мемор. музей Лесі Українки в с. Колодяжне Ковел. р-ну Волин. обл. та відділи — Музей волин. ікони, Луцький ХМ, Мемор. музей В. Липинського в с. Затурці Локац. р-ну Волин. обл. Певний час у його структурі на правах відділів (нині самост. установи) перебували: Лопатен. (1967–2003) і Лобнен. (1977–91) музеї партизан. слави, Володимир-Волин. (1977–91), Кортеліс. (1980–2002), Горохів. та Ковел. (обидва — 1989–92) історичні, Маневиц. краєзнавчий (1979–92), Луцький музей історії релігії та атеїзму (1980–93). Експозиція має розділи: природи, давньої та новіт. історії. У музеї бл. 125 тис. предметів осн. фонду і 100 тис. од. допоміж., зокрема срібні скарби — Качин. готський 4–5 ст. н. е. та Городищен. давньоруський 11–13 ст.; комплекс актових документів 17–18 ст.; колекція стародруків та рукопис. книг 16–19 ст.; археол., нумізмат. та етногр. колекції; рукописи, першодруки та особисті речі

Українки Лесі, Пчілки Олени, В. Липинського, Д. Скоропадського, **А. Лазарчука**, П. Сікорського, Н. Хасевича, М. Малиновської; гербарій рослин та мохів С. Мацка (30-і рр. 20 ст.); зібрання живопису, графіки та скульптури (І. Айвазовський, **А. Лазарчук**, **М. Глушенко**, **О. Лопухов**, **О. Кульчицька**, **І. Кавалерідзе**, **М. Вронський**, **А. Німенко**), сучас. декор.-ужитк. мистецтва (художня вишивка **Н. Горлицької**, ткацтво Г. Глушук, гончарство **В. Ковальчука**, вироби із соломки М. Кравчук), волин. школи іконопису та різьби на дереві 16–18 ст. Працівники музею ведуть н.-д. та пошук. роботу, організовують стаціонарні та пересувні виставки, наук.-освітні заходи, обл. наук. конф. «Волинська ікона: Питання історії вивчення, дослідж. та реставрації» (від 1994), «Волинський музей: Історія і сучасність» (1994, 1999, 2004), «Леся Українка та родина Косачів у контексті української культури» (1996, 2001). Бібліотека музею нараховує понад 35 тис. прим. Директор — А. Силук (від 1991).

Рекомендована література

1. Волинський краєзнавчий музей: Путівник. Л., 1988;
2. Кот С., Ошуркевич О. Волинський краєзнавчий музей: Доля культур. скарбів України під час 2-ї світової війни (Архіви, б-ки, музеї). К., 1996. Вип. 1;
3. Волинь на зламі століть: Історія краю (1989–2000). Лц., 2001.

А. М. Силук

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Волинський краєзнавчий музей / А. М. Силук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-27592>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).